

רשומות

הצעות חוק

הממשלה

28 ביוני 2010

520

ט"ז בתמוז התש"ע

עמוד

הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון מס' 10) ויועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית,
התש"ע-2010 1176

הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון מס' 10) (יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית), התש"ע-2010

- תיקון סעיף 1 .1 בחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
 (1) אחרי ההגדרה "אזרח ותיק" יבוא:
 "המשרד" – המשרד לענייני גמלאים;
 (2) במקום ההגדרה "השר" יבוא:
 "השר" – השר לענייני גמלאים.
- תיקון סעיף 2 .2 בסעיף 2 לחוק העיקרי, במקום "משרד העבודה והרווחה" יבוא "המשרד".
- תיקון סעיף 3 .3 בסעיף 3 לחוק העיקרי, המילים "(להלן – היועץ)" – יימחקו.
- תיקון סעיף 5 .4 בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי, אחרי "היועץ" יבוא "כאמור בסעיף 3".
- הוספת פרק ב' .5 אחרי סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

ממשלה מס' 2068 מיום 1 באב התשס"ו (22 ביולי 2007) הוקם המשרד לענייני גמלאים (להלן – המשרד) וכן נקבע כי בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, הסמכות הנתונה לראש הממשלה על פי החוק תועבר לשר לענייני גמלאים, העברת הסמכות על פי החוק אושרה בידי הכנסת ביום 1 באב התשס"ו (25 ביולי 2007). הודעה על העברה זו פורסמה בילקוט הפרסומים התשס"ו, עמ' 3917.

מוצע לפיכך לתקן את ההגדרה "השר", בהתאם להעברת הסמכויות שביצעה כאמור הממשלה, ולהגדיר את "השר" כשר לענייני גמלאים ולא כשר העבודה והרווחה. כמו כן מוצע בהתאמה להוסיף לסעיף 1 לחוק את ההגדרה "המשרד" במשרד לענייני גמלאים.

עוד מוצע בהתאמה להחליף את המילים "משרד העבודה והרווחה" שמופיעות בסעיף 2 לחוק ב"משרד" אשר מגדיר כאמור את המשרד לענייני גמלאים.

סעיפים 3 ו-4 סעיף 3 לחוק קובע כי "יועץ" לעניין חוק זה הוא יועץ אשר מוטלת על השר החובה למנותו לפי אותו סעיף ("להלן – היועץ"). מאחר שהשימוש בתפקיד היועץ כאמור נזכר רק פעם אחת לאורך החוק, בסעיף 5(ב) לחוק, וכדי שלא ליצור בלבול עם היועץ אשר יש חובה למנותו ברשות מקומית לפי הוראות פרק ב' המוצע בסעיף 5 להצעת חוק זו, מוצע למחוק את המילים "להלן – היועץ" וכן לתקן את ההפניה האמורה בסעיף 5(ב) לחוק.

סעיף 5 לסעיף 4 המוצע

מוצע להגדיר מונחים שבהם נעשה שימוש חוזר בהצעת חוק זו. מוצע להגדיר את "היועץ" כמו שמונה לפי סעיף 7(ב) (א) המוצע להיות יועץ לענייני אזרחים ותיקים

בללי האזרחים הוותיקים מהווים שיעור גבוה מכלל האוכלוסייה בישראל והמגמה בישראל ובעולם, לאור העלייה בתוחלת החיים, היא כי שיעור זה רק ילך ויגדל. מוצע להעמיד את הרשויות המקומיות המופקדות על רווחתם השוטפת של האזרחים שבתחום שיפוטם, במסגרת סמכויותיהם, על הצרכים המיוחדים של האזרחים הוותיקים, כדי שההחלטות הרלוונטיות יתקבלו בידי הרשויות המקומיות בשים לב לצרכים אלה, אשר על כן, מוצע לחייב, בחקיקה, את הרשויות המקומיות למנות יועץ לענייני האזרחים הוותיקים למילוי תפקיד כמפורט בהצעת החוק (להלן – היועץ).

יצוין כי סעיף 1 לחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989 (להלן – החוק), קובע כי אזרח ותיק הוא תושב ישראל שהגיע, לפי הרישום במרשם האוכלוסין, לגיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

כמו כן יצוין, כי חלק מההסדרים המוצעים בהצעת חוק זו נקבעו בדומה להסדרים הקבועים בחוק הרשויות המקומיות (יועצת לקידום מעמד האישה), התש"ס-2000, אשר מחייב את הרשויות המקומיות למנות יועצת לקידום מעמד האישה שמוקנים לה התפקידים המנויים באותו חוק.

סעיפים 1 ו-2 סעיף 1 לחוק מגדיר כי השר לעניין חוק זה הוא שר העבודה והרווחה. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, בהחלטת ממשלה מס' 18 מיום ט"ז באייר התשס"ו (14 במאי 2006) נקבע כי הסמכות הנתונה לשר העבודה והרווחה על פי החוק תועבר לראש הממשלה, וההחלטה אושרה על ידי הכנסת ביום י"ט באייר התשס"ו (17 במאי 2006). הודעה על העברה פורסמה בילקוט פרסומים התשס"ו, עמ' 3592. בהתאם להחלטת

¹ ט"ח התש"ן, עמ' 26; התשי"ע, עמ' 297.

"פרק ב'1: יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית

ד.א. בפרק זה -	הגדרות
<p>"היועץ" - מי שמונה לפי סעיף 7ב(א) ליועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית; "רשות מקומית" - עירייה או מועצה מקומית.</p>	
ד.ב.	<p>חובת מינוי יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית</p>
<p>(א) רשות מקומית תמנה, מבין עובדיה, יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות המקומית, שדרגתו מנהל מחלקה לפחות; היועץ ימלא את התפקיד האמור, נוסף על התפקיד האחר שהוא ממלא ברשות. (ב) מינתה רשות מקומית יועץ, תודיע על כך לשר, ותעביר לו עותק של כתב המינוי.</p>	
ד.ג.	<p>תנאי כשירות והכשרה מקצועית</p>
<p>(א) ליועץ ימונה מי שמתקיימים בו כל אלה: (1) הוא בעל תואר אקדמי מוכר מאת מוסד מוכר להשכלה גבוהה, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958², או בעל תואר אקדמי שווה ערך לתואר אקדמי בישראל מאת מוסד להשכלה גבוהה מחוץ לישראל שהוא מוסד מוכר במדינתו, או שהוא בעל תעודה המעידה על סיום לימודים אחרים המוכרים בישראל כשווי ערך לעניין דרגת שכל אקדמית; (2) הוא בעל ניסיון מוכח של שלוש שנים לפחות בתפקיד ניהולי או בעיסוק, בתחומים הנוגעים לענייני אזרחים ותיקים. (ב) היועץ יקבל, בתוך זמן סביר מתחילת כהונתו, הכשרה מקצועית לצורך תפקידו; המשרד אחראי לביצועה של תכנית ההכשרה המקצועית.</p>	
ד.ד.	<p>תפקיד היועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית</p>
<p>(א) היועץ ייעץ לראש הרשות המקומית, למועצת הרשות ולעובדי הרשות, בכל עניין הנוגע לאזרחים הוותיקים שבתחומי הרשות המקומית ובכלל זה בעניינים אלה:</p>	

ד ב ר י ה ס ב ר

כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, או תואר אקדמי שהוא שווה ערך לתואר אקדמי בישראל מאת מוסד להשכלה גבוהה מחוץ לישראל שהוא מוסד מוכר במדינתו, או תעודה המעידה על סיום לימודים אחרים המוכרים בישראל כשווי ערך לעניין דרגת שכל אקדמית; ובעל ניסיון מוכח של שלוש שנים לפחות בתפקיד ניהולי, או בעיסוק, בתחומים הנוגעים לענייני אזרחים ותיקים. עוד מוצע כי היועץ יקבל בתוך זמן סביר מתחילת כהונתו הכשרה מקצועית לצורך תפקידו, וכי המשרד יהא אחראי לביצועה של תכנית ההכשרה המקצועית.

לסעיף 7ד המוצע

מוצע כי תפקיד היועץ יהיה ליועץ לראש הרשות המקומית, למועצת הרשות ולעובדיה בכל עניין הנוגע

ברשות מקומית. כמו כן מוצע להגדיר "רשות מקומית" כעירייה או מועצה מקומית.

לסעיף 7ב המוצע

מוצע לחייב רשויות מקומיות למנות יועץ לענייני אזרחים ותיקים. מוצע כי הרשות המקומית תמנה לתפקיד היועץ את אחד מעובדי הרשות המקומית שדרגת מנהל מחלקה לפחות, אשר ימלא את התפקיד האמור נוסף על תפקיד אחר שהוא ממלא באותה רשות. כמו כן מוצע להטיל על הרשות חובת דיווח לשר על המינוי.

לסעיף 7ג המוצע

מוצע כי תנאי הכשירות של היועץ יהיו כדלקמן: בעל תואר אקדמי מוכר מאת מוסד מוכר להשכלה גבוהה,

² ס"ח התש"ח, עמ' 191.

- (1) הרחבה ושיפור של שירותים קיימים לאזרחים ותיקים;
- (2) גיבוש מדיניותה של הרשות המקומית לשם קידום ענייני האזרחים הוותיקים; ייעוץ לפי פסקה זו יינתן בתיאום עם מנהל המחלקה לשירותים חברתיים של הרשות המקומית;
- (3) הפעולות שיש לנקוט לשם טיפוח תודעה ציבורית בענייני אזרחים ותיקים באמצעות חינוך, הדרכה והסברה.
- (ב) לשם ביצוע תפקידו כאמור בסעיף קטן (א) ינקוט היועץ, בין השאר, פעולות אלה:
- (1) איסוף מידע ונתונים הנוגעים לענייני האזרחים הוותיקים שבתחום הרשות המקומית;
- (2) איתור צורכי האזרחים הוותיקים שבתחום הרשות המקומית, לשם הכנת תכניות לקידום ענייניהם;
- (3) שיתוף פעולה עם אנשים, גופים וארגונים הפועלים בתחום הרשות המקומית בענייני אזרחים ותיקים;
- (4) בחינת ההשלכות של החלטות הרשות המקומית הנוגעות לעניינם של האזרחים הוותיקים ברשות, והגשת חוות דעת בדבר ההשלכות האמורות.
- (ג) תפקידו של היועץ יהיה מתן ייעוץ בלבה, והוא לא יהיה רשאי ליתן הוראות לעובדי הרשות המקומית במסגרת תפקידו כאמור.
- (א) במילוי תפקידו כיועץ, יהיה היועץ כפוף במישרין לראש הרשות המקומית.
- (ב) היועץ ידווח, מדי שנה, למשרד ולמועצת הרשות המקומית שבה הוא עובד, על פעולותיו לפי הוראות סעיף 77, על מדיניות הרשות המקומית בענייני אזרחים ותיקים ועל קידום עניינים אלה באותה רשות.
77. היועץ יוזמן לכל ישיבה של מועצת הרשות המקומית ושל כל ועדה מוועדותיה ותינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו בעל פה או בכתב לפני קבלת כל החלטה הנוגעת לענייני האזרחים הוותיקים שברשות המקומית.

כפיפות, סמכות ודיווח

77.

חובת הזמנה לישיבות

77.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 77 המוצע

כדי להבטיח כי צורכי האזרחים הוותיקים יובאו בחשבון בהחלטות הרלוונטיות של הרשות המקומית, מוצע לחייב את הרשות לזמן את היועץ לכל ישיבה של מועצת הרשות המקומית ושל כל ועדה מוועדותיה, אם יבחר היועץ להיות נוכח בישיבה, תינתן לו הזדמנות להשמיע את דעתו לפני קבלת כל החלטה הנוגעת לענייני האזרחים הוותיקים.

לאזרחים ותיקים שבתחומי הרשות המקומית, בהצעת החוק מפורטות פעולות שונות שעל היועץ לנקוט לשם ביצוע תפקידו.

לסעיף 77 המוצע

מוצע כי היועץ יהיה כפוף במישרין לראש הרשות המקומית. עוד מוצע כי היועץ ידווח מדי שנה למשרד ולמועצת הרשות המקומית על אופן ביצוע תפקידו, על מדיניות הרשות המקומית בענייני אזרחים ותיקים ועל קידום עניינים אלה באותה רשות.